

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии шўрои диссертатсионии 6D.KOA-041, назди Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ, дар ҳайати раиси комиссия - д.и.т., дотсент Носиров Набӣ, аъзоён – д.и.т., профессор Азизов Рустам Очилдиевич ва н.и.т., дотсент Тағоев Сафовидин Асоевич, ки аз ҷониби шўро (протоколи №11-1 аз 10.04.2022) оид ба кори диссертатсиони Ҳусайнов Зубайдулло Қурбоналиевич дар мавзуи “Алоқамандии байни электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлулҳои обии гидразин”, барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) аз рӯйи ихтисоси 6D060412– физикаи гармо ва назарияи техникаи гармо, таъсис дода шудааст.

Комиссияи экспертии шўрои диссертатсионии 6D. KOA – 041, дар назди Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ, кори диссертатсионии Ҳусайнов Зубайдулло Қурбоналиевичро дар мавзуи “Алоқамандии байни электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлулҳои обии гидразин”, барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) аз рӯйи ихтисоси 6D060412– физикаи гармо ва назарияи техникаи гармо дида баромада, хулоси зеринро пешниҳод менамояд.

Кори диссертатсионии унвончӯ (PhD) Ҳусайнов Зубайдулло Қурбоналиевич ба талаботи “Низомномаи тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ”, ки аз ҷониби КОА – и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдик шудааст, мувофиқат меқунад ва комиссияи экспертии шўрои диссертатсионии 6D.KAO-041 пешниҳоди диссертатсияи мазкурро барои ҳимоя зарур мешуморад.

Диссертатсия дар мавзуи “Алоқамандии байни электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлулҳои обии гидразин” ба талаботи ихтисоси 6D060412– физикаи гармо ва назарияи техникаи гармо мувофиқат меқунад.

Муҳимияти мавзуъ. Тадқиқи хосиятҳои физикӣ-химиявии маҳлулҳои электролитӣ, аз ҷумла нуфузпазири диэлектрикӣ, электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлули обии гидразин вобаста аз ҳарорат ва концентратсия, инчуни, алоқамандии байни онҳо барои рушди техника ва технологияи ҳозиразамон муҳим мебошад.

Хосиятҳои физикӣ-химиявии маҳлулҳои электролитӣ аз табииати электролит ва маҳлулҳо вобаста аст. Табииати ҳалкунанда ба дараҷаи диссертатсияи электролит таъсир мерасонад. Диссертатсияи электролит дар маҳлулҳои кутбӣ, аз ҷумла об ба амал меояд, ки аз нуфузпазирии диэлектрикӣ модда вобастагӣ дорад. Нуфузпазирии диэлектрикӣ ҳалкунанда ҳар қадар баланд бошад, диссертатсияи электролит ҳамон қадар пурратар ва электрогузаронии маҳлул ҳамон қадар зиёд мешавад.

Ба мақсади муайян намудани алоқамандии байни хосиятҳои маҳлулҳои электролитӣ дар рисолаи мазкур нуфузпазири диэлектрикӣ, электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлули обии гидразин вобаста аз ҳарорат ва концентратсияи электролит тадқиқот гузаронида шудааст.

Мақсади кор. омӯзиши хосиятҳои гармигузаронӣ, электрогузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикии маҳлули обии гидразин вобаста аз ҳарорат дар фишори атмосферӣ ва муайян намудани алоқамандии байни онҳо.

Вазифаҳои тадқиқот. Ҷиҳати амалӣ намудани мақсади кор вазифаҳои зерин ба миён гузашта шудаанд:

- такмил додани дастгоҳҳои ченкуни нуфузпазирии диэлектрикӣ, электрогузаронӣ дар ҳароратҳои аз 293 то 323 К;
- омӯзиши таҷрибавии нуфузпазирии диэлектрикӣ ва электрогузаронии маҳлули обии гидразин дар ҳудуди ҳароратҳои (293-323)К ва фишори атмосферӣ;
- коркарди маълумоти бадастомада оид ба нуфузпазирии диэлектрикӣ, электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлули обии гидразин, ҳосил намудани муодилаҳои эмпирикии вобастагии ин параметрҳо аз ҳарорат, концентратсия ва алоқамадии байниҳамдигарии онҳо.

Навғонии илмии кор:

- тадқиқи таҷрибавии электрогузаронии маҳлули обии гидразин вобаста ба концентратсияи об (10-90% масс.) ва ҳарорат (293-323 К) дар фишори атмосферӣ;
- тадқиқи таҷрибавии нуфузпазирии диэлектрикии гидразин ва маҳлули обии гидразин вобаста ба концентратсияи об (10-90% масс.) ва ҳарорат (293-323 К) дар фишори атмосферӣ;
- тадқиқи таҷрибавии алоқамандии гармигузаронӣ ва электрогузаронии маҳлули обии гидразин вобаста ба концентратсияи об (10-90% масс.) дар ҳарорати хона (293 К) ва фишори атмосферӣ;
- тадқиқи таҷрибавии алоқамандии гармигузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикии маҳлули обии гидразин вобаста ба концентратсияи об (10-90% масс.) дар ҳарорати хона (293 К) ва фишори атмосферӣ;
- ҳосил намудани муодилаҳои эмпирикӣ барои ҳисоб намудани электрогузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикӣ маҳлули обии гидразин вобаста ба концентратсияи об (10-90% масс.) ва ҳарорат (293-323 К) дар фишори атмосферӣ;
- ҳосил намудани муодилаҳои вобастагии байни гармигузаронӣ ва электрогузаронӣ, гармигузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикӣ барои маҳлули обии гидразин вобаста ба концентратсияи об (10-90% масс.) ва ҳарорат (293-323) К дар фишори атмосферӣ.

Аҳамияти илмӣ – амалии таҳқиқот:

- дастгоҳҳои таҷрибавии такмилдодашуда, барои ченкуни гармигузаронӣ, электрогузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикӣ, метавонанд барои омӯзиши хосиятҳои электрофизикии мавод ва маҳлулҳо дар шароити озмоишгоҳҳо ҳамчун усулҳои экспрессӣ истифода бурда шаванд;
- ҷадвалҳои тартибдодашуда оид ба электрогузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикии маҳлулҳои обии гидразин дар ҳароратҳои аз 293 то 323К метавонанд ҳангоми муносибгардонӣ ва такмили равандҳои гуногуни технологӣ дар ташкилотҳои лоиҳакашӣ истифода шаванд;

- маълумотҳои ба даст омада оид ба гармигузаронӣ, электрогузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикӣ барои ҳисобкуниҳои реакторҳои моделӣ истифода мешаванд;
- усули пешниҳодшудаи таҳлили муодилаҳои эмпирикӣ, ки барои як қатор маҳлулҳои обӣ ҳосил карда шудаанд, метавонанд нисбати дигар маҳлулҳо истифода шаванд;
- бонки маълумотҳо оиди электрогузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикӣ маҳлулҳои обии гидразин бо маълумотҳои нав пурра карда шуд, ки метавонанд дар амалия татбиқ карда шаванд.

Татбиқи натиҷаҳои тадқиқот. Натиҷаҳои асосии тадқиқоти диссертационӣ инҳо мебошанд:

- 1) дастгоҳи пешниҳодкардашуда барои ченкунии электрогузаронии маҳлулҳои обӣ дар Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав, ҳангоми ичрои корҳои озмоишиӣ, корҳои курсӣ ва дипломӣ истифода бурда мешаванд;
- 2) ҷадвалҳои тартибдодашуда оид ба электрогузаронӣ ва нуфузпазирии маҳлули обии гидразин дар ҳудудҳои ҳароратҳои (293-323)К, концентратсияи об (10-90% масс.) ва фишори атмосферӣ ҳамчун маълумот барои ҳисобкуниҳои муҳандисӣ пешниҳод шудааст;
- 3) муодилаҳои эмпирикӣ ҳосилкардашударо донишҷӯён, магистрантон ва докторантҳо дар Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав барои ҳисобкуниҳои электрогузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикӣ маҳлулҳои обии гидразин истифода мебаранд.

Нуқтаҳои асосии диссертатсия, ки ба ҳимоя пешкаш гардидаанд:

- варианти нави дастгоҳ барои чен кардани электрогузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикӣ маҳлули обии гидразин вобаста ба ҳарорат;
- натиҷаҳои тадқиқоти таҷрибавӣ оид ба электрогузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикӣ маҳлулҳои обии гидразин вобаста ба ҳарорат ва консептатсияи об;
- натиҷаҳои тадқиқоти таҷрибавӣ оид ба вобастагии байни гармигузаронӣ ва электрогузаронӣ, гармигузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикӣ маҳлулҳои обии гидразин вобаста ба ҳарорат ва консептатсияи об;
- муодилаҳои эмпирикӣ барои ҳисоб намудани электрогузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикӣ маҳлули обии гидразин вобаста ба консептатсияи об (10-90% масс.) ва ҳароратҳои (293-323) К дар фишори атмосферӣ;
- муодилаҳои вобастагии байни гармигузаронӣ ва электрогузаронӣ, гармигузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикӣ барои маҳлули обии гидразин вобаста ба консептатсияи об (10-90% масс.) ва ҳароратҳои (293-323) К дар фишори атмосферӣ.

Саҳми шаҳсии муаллиф аз таҳияи вазифаҳои асосӣ, интихоби усулҳо ва самтҳои тадқиқот, инчунин тартиб додани алгоритмҳои ҳалли масъалаҳо, истифодаи қонуниятҳои асосӣ ҳангоми ба даст овардан ва омӯхтани ҳосиятҳои маҳлулҳо, гузаронидани таҷрибаҳо, таҳлил ва коркарди натиҷаҳои

тадқиқот, инчунин тайёр кардани мавод, хулосаҳои асосии натиҷаи тадқиқот иборат мебошад.

Интишорот. Вобаста ба натиҷаҳои тадқиқот 28 кори илмӣ ба табъ расонида шудааст, аз ҷумла 6 мақола дар нашрияҳои тавсиякардаи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 22 фишурдаю маърузаҳо дар маводҳои конференсяҳои байнамилалӣ, ҷумҳурияйӣ ва симпозиумҳо ба табъ расидааст.

Аслияти диссертасия 90,98% мебошад, ки ба талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад.

Комиссия тавсия медиҳад:

1. Ҳимояи рисолаи номзадии Ҳусайнов Зубайдулло Қурбоналиевич дар мавзӯи “Алоқамандии байни электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлулҳои обии гидразин”, барои дарёғти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) аз рӯйи ихтисоси 6D060412 – физикаи гармо ва назарияи техникии гармо дар шӯрои диссертационии 6D. КАО – 041, назди Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ, иҷозат дода шавад.

2. Ба ҳайси муқарризони расми тавсия дода шаванд:

- доктори илмҳои физика – математика, профессори кафедраи мошинҳои ҳисоббарор, системаҳо ва шабакаҳои Донишгоҳи миллии Тоҷикистон – Ҷураев Ҳайрулло Шаропович (*и.Душанбе*),

- номзади илмҳои техникӣ, дотсент мудири шуъбаи равобити хориҷии Донишгоҳи технологии Тоҷикистон - Назаров Шуҳратҷон Абдуғуломовиҷ (*и.Душанбе*),

3. Ба ҳайси муассисаи пешбар Донишкадаи кӯҳию металлургии Тоҷикистон, кафедраи таъминоти барқӣ (*и. Бӯстон*) таъин карда шавад.

Раиси комиссия:

доктори илмҳои техникӣ, дотсент

Носиров Н.

Аъзоёни комиссия:

доктори илмҳои техникӣ, профессор

Азизов Р.О.

номзади илмҳои техникӣ, дотсент

Тағоев С.А.

Имзоҳо дуруст мебошанд: Котиби илмии шӯрои диссертационии 6D.КОА – 041, н.и.т., дотсент

Тағоев С.А.

2023

Имзи н.и.т., дотсент Тағоев С.А.ро тасдиқ мекунам,
сардори шуъбаи қадрҳо ва корҳои маҳсуси ДТТ
ба номи акад. М.С. Осимӣ

Шарипова Д. А.